

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 17 grudnia 2024 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0103(COD)

14262/1/24
REV 1

ECOFIN 1109
UEM 336
CADREFIN 146
CODEC 1916

PISMO PRZEWODNIE

Nr dok. Kom.:	COM(2024) 445 final/2
Dotyczy:	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Instrument Wsparcia Technicznego - sprawozdanie roczne za 2023 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 445 final/2.

Załącznik: COM(2024) 445 final/2

Bruksela, dnia 16.12.2024 r.
COM(2024) 445 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2024) 445 final of 8.10.2024

Concerns all language versions.

Figure 4 is replaced to include Greece.

The text shall read as follows:

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Instrument Wsparcia Technicznego - sprawozdanie roczne za 2023 r.

Przedmowa

Cieszę się, że mogę przedstawić niniejsze sprawozdanie dotyczące cyklu 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego. Po raz trzeci potwierdza się, że Instrument Wsparcia Technicznego jest skutecznym narzędziem polityki, które przynosi wymierne korzyści państwom członkowskim. Ponownie okazało się, że organy krajowe złożyły znacznie więcej wniosków o wsparcie, niż DG REFORM była w stanie zrealizować.

Dowody przedstawione w niniejszym sprawozdaniu pokazują, że Instrument Wsparcia Technicznego pomaga państwom członkowskim poprawić ich zdolności administracyjne w zakresie planowania, opracowywania i wdrażania reform oraz przyczynia się do osiągnięcia zrównoważonego wzrostu gospodarczego i wspiera transformację ekologiczną oraz cyfrową. Ponieważ środków nie przydzielono wcześniej w oparciu o czynniki geograficzne lub tematyczne, Instrument Wsparcia Technicznego pozostaje elastyczny i oparty na zapotrzebowaniu, dzięki czemu można go dostosować do nowych potrzeb i szybko zmieniających się warunków.

Należy zauważyć, że zainteresowanie państw członkowskich uczestnictwem w projektach wielokrajowych nadal rośnie i w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. realizowano 34 takie projekty. Państwa członkowskie wyraziły również zainteresowanie zacieśnieniem współpracy na szczeblu regionalnym w ramach 10 projektów wieloregionalnych. Podobnie państwa członkowskie w dużym stopniu wykorzystały środki w ramach 12 przewodnich projektów wsparcia technicznego, które wybrano w oparciu o potrzeby państw członkowskich i powiązano z najważniejszymi priorytetami UE.

W 2023 r. większość reform wspieranych w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego powiązano z realizacją krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Ponadto, w kontekście priorytetu politycznego Komisji, jakim jest przyspieszenie integracji i procesu akcesyjnego, rozszerzono zasięg Instrumentu poza granice UE i rozpoczęto projekt pilotażowy, w którym kraje objęte procesem rozszerzenia pełnią rolę obserwatorów wybranych projektów wsparcia technicznego.

Innym ważnym kamieniem milowym w 2023 r. było przyjęcie [komunikatu w sprawie usprawnienia europejskiej przestrzeni administracyjnej \(ComPact\)](#). Proponuje się w nim konkretne działania, aby pomóc administracjom publicznym w zaspokajaniu potrzeb obywateli i przedsiębiorstw w całej Europie. W 2023 r. uruchomiono również powiązaną z ComPact wymianę w ramach współpracy administracji publicznej (PACE) jako projekt

przewodni Instrumentu Wsparcia Technicznego. Inicjatywa ta ma na celu promowanie wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk między urzędnikami służby cywilnej różnych państw członkowskich, aby poprawić zdolności administracyjne, kształtowanie polityki i umiejętności realizowania zadań. PACE cieszyła się dużym zainteresowaniem – w 70 wymianach między państwami członkowskimi wzięło udział ponad 300 urzędników służby cywilnej.

W niniejszym sprawozdaniu podkreślamy również znaczący wkład Instrumentu Wsparcia Technicznego w konkurencyjność, która jest jednym z kluczowych priorytetów UE. Ten przegląd wsparcia udzielanego państwom członkowskim w ramach Instrumentu na rzecz konkurencyjności w 2023 r. opiera się na dziewięciu czynnikach konkurencyjności, które określono w [komunikacie pt. „30-lecie jednolitego rynku”](#) oraz w [rocznym sprawozdaniu dotyczącym jednolitego rynku i konkurencyjności za 2024 r.](#) W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono konkretne przykłady, w których Instrument Wsparcia Technicznego wsparł europejskie przedsiębiorstwa w pobudzaniu gospodarek państw członkowskich do tworzenia miejsc pracy, spójności, innowacji i dobrobytu.

Jestem przekonana, że Instrument będzie nadal pomagać w opracowywaniu i wdrażaniu reform zgodnie z kluczowymi strategiami politycznymi i priorytetami UE, pozwalając sprostać krajowym i ponadnarodowym wyzwaniom, a tym samym wywierając wyraźnie pozytywny wpływ w całej UE w nadchodzących latach.

Judit RÓZSA
p.o. Dyrektor Generalna DG REFORM

SPIS TREŚCI

Przedmowa.....	1
Instrument Wsparcia Technicznego.....	5
Instrument Wsparcia Technicznego w 2023 r.	6
I. Najważniejsze elementy.....	6
Administracja publiczna i zarządzanie	7
II. Cykl 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego – fakty i liczby.....	8
Rozpoczęcie cyklu 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego	8
Wnioski o wsparcie w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.	10
Projekty w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.	12
Projekty przewodnie	15
Wsparcie w ramach RRP	15
Projekt pilotażowy dla krajów objętych procesem rozszerzenia w charakterze obserwatorów	17
III. Realizacja projektu	17
IV. Plany współpracy i wsparcia	18
V. Komunikacja w sprawie Instrumentu Wsparcia Technicznego	19
VI. Ocena Instrumentu Wsparcia Technicznego	20
Instrument Wsparcia Technicznego jako kluczowe narzędzie wspierania konkurencyjności UE	22
I. Funkcjonujący jednolity rynek	24
II. Dostęp do kapitału prywatnego	25
III. Inwestycje publiczne oraz infrastruktura	26
IV. Badania naukowe i innowacje	28
V. Energia.....	29
VI. Obieg zamknięty.....	31
VII. Cyfryzacja.....	31
VIII. Edukacja i umiejętności	33
IX. Handel i otwarta strategiczna autonomia	34
Podsumowanie	36
Załącznik 1 – Roczny cykl Instrumentu Wsparcia Technicznego.....	38

Załącznik 2 – Ogólne zaproszenie do składania wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. – wnioski według państw członkowskich.....	39
---	----

INSTRUMENT WSPARCIA TECHNICZNEGO

Od 2021 r. Instrument Wsparcia Technicznego¹ jest unijnym programem, który zapewnia państwom członkowskim dostosowaną do potrzeb specjalistyczną wiedzę techniczną, aby poprawić ich zdolności do opracowywania i wdrażania programów reform, również za pośrednictwem krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Jego ogólnym celem jest promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE poprzez wspieranie wysiłków państw członkowskich we wdrażaniu reform niezbędnych do odbudowy gospodarczej i społecznej, budowania odporności oraz do osiągnięcia pozytywnej konwergencji społeczno-gospodarczej.

Instrument Wsparcia Technicznego, zarządzany przez DG REFORM Komisji Europejskiej, jest dostępny dla każdego państwa członkowskiego, które napotyka problemy w procesie opracowywania i wdrażania reform. Obejmuje to reformy mające na celu sprostanie wyzwaniom wskazanym w procesie **europejskiego semestru** w zakresie koordynacji polityki gospodarczej, **priorytety polityki UE** lub reformy podejmowane **z własnej inicjatywy państwa członkowskiego**. W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego **środki nie są przydzielane** na poszczególne państwa członkowskie ani obszary polityki.

Instrument Wsparcia Technicznego nie wymaga współfinansowania ze strony państw członkowskich. Jego całkowity budżet w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 wynosi **864,4 mln EUR**. Ponadto państwa członkowskie mają możliwość zwrócić się o dodatkowe wsparcie techniczne w formie bezpośredniego wkładu lub w ramach swoich planów odbudowy i zwiększania odporności.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	128,5	130,4	864,4

Tabela 1 – Programowanie budżetu Instrumentu Wsparcia Technicznego na lata 2021–2027 (w mln EUR)

Instrument Wsparcia Technicznego oferuje organom będącym beneficjentami w państwach członkowskich niepowtarzalny, oparty na projektach dostęp do specjalistycznej wiedzy technicznej i możliwości wzajemnego uczenia się, aby pomóc im sprostać wyzwaniom związanym z reformami. Jest to **instrument** oparty na zapotrzebowaniu państw członkowskich i organizowany w **rocznych cyklach**, jak opisano w załączniku 1. W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego zapewnia się wiedzę specjalistyczną i usługi ekspertów związane z doradztwem w zakresie polityki i przemianami politycznymi, tworzeniem strategii i planów reform oraz wsparciem reform ustawodawczych, instytucjonalnych, strukturalnych i administracyjnych. Instrument obejmuje również budowanie zdolności na

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240 z dnia 10 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument Wsparcia Technicznego, Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 1 („rozporządzenie ustanawiające Instrument Wsparcia Technicznego”).

szczeblu instytucjonalnym, administracyjnym i sektorowym, seminaria, konferencje i warsztaty, wymianę najlepszych praktyk i działania szkoleniowe, opracowywanie wspólnych metodyk, budowanie potencjału informatycznego i sporządzanie opracowań.

Instrument Wsparcia Technicznego zwiększa zatem zdolności instytucjonalne i administracyjne państw członkowskich UE. Wsparcie jest dostosowane do potrzeb w zakresie reform i zdolności każdego organu będącego beneficjentem. Każdy projekt opiera się na niepowtarzalnym połączeniu wiedzy specjalistycznej zapewnianej przez wewnętrznych ekspertów Komisji Europejskiej (zwanej dalej „Komisją”) oraz ekspertów z administracji krajowych państw członkowskich UE (np. za pośrednictwem udostępnianego przez Komisję Instrumentu Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji, TAIX²), organizacji międzynarodowych lub sektora prywatnego. W razie potrzeby Komisja korzysta z pomocy ekspertów zewnętrznych w ramach zarządzania bezpośredniego (głównie z sektora prywatnego) lub zarządzania pośredniego³ (głównie z organizacji międzynarodowych). Pracownicy DG REFORM są w pełni zaangażowani w proces wdrażania każdego projektu.

INSTRUMENT WSPARCIA TECHNICZNEGO W 2023 R.

I. Najważniejsze elementy

W 2023 r., podobnie jak w poprzednich latach, w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego zapewniono na podstawie wniosków składanych przez organy krajowe wsparcie techniczne wszystkim państwom członkowskim w **wielu różnych obszarach polityki**. Obszary wsparcia obejmowały administrację publiczną i zarządzanie publiczne, transformację ekologiczną oraz cyfrową transformację, konkurencyjność, opiekę zdrowotną i długoterminową, administrację skarbową i cła, zarządzanie finansami publicznymi, wymiar sprawiedliwości, praworządność, przeciwdziałanie korupcji, uczciwość i zamówienia publiczne, umiejętności związane z rynkiem pracy i ochroną socjalną, kształcenie i szkolenie oraz migrację.

² https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taix_en?prefLang=pl

³ Wykaz podmiotów wdrażających fundusze UE w ramach zarządzania pośredniego dla Instrumentu Wsparcia Technicznego znajduje się na [stronie internetowej Instrumentu Wsparcia Technicznego](#).

Rys. 2 – Instrument Wsparcia Technicznego w 2023 r.: Wkład w realizację kluczowych priorytetów polityki

Projekty w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. zdecydowanie wspierały również realizację krajowych **planów odbudowy i zwiększania odporności**⁴ (RRP). Instrument Wsparcia Technicznego nadal pomaga państwom członkowskim w opracowywaniu i wdrażaniu reform, aby osiągnąć **transformację ekologiczną oraz cyfrową**. Wsparto również państwa członkowskie we wdrażaniu środków ograniczających wobec Rosji, aby zwiększyć solidarność z Ukrainą. W ramach Europejskiego Roku Umiejętności 2023 Instrument Wsparcia Technicznego wsparł kilka państw członkowskich w opracowywaniu ich krajowej strategii w zakresie umiejętności w celu przezwyciężenia niedoborów i niedopasowania umiejętności.

Jeśli chodzi o szczebel międzyinstytucjonalny, 7 listopada 2023 r. komisarz ds. spójności i reform Elisa Ferreira spotkała się z Komisją Budżetową oraz Komisją Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego, aby wymienić poglądy na temat realizacji Instrumentu Wsparcia Technicznego.

Administracja publiczna i zarządzanie

Komisja przyjęła 25 października 2023 r. nowy [komunikat w sprawie usprawnienia europejskiej przestrzeni administracyjnej \(ComPact\)](#), w którym zaproponowała konkretne

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17 ([„rozporządzenie w sprawie RRF”](#), art. 7 ust. 2).

działania mające pomóc administracjom publicznym w zaspokajaniu potrzeb obywateli i przedsiębiorstw w całej Europie. 7 grudnia 2023 r. komisarz Elisa Ferreira przedstawiła ComPact [Radzie ds. Konkurencyjności](#) (Rynku Wewnętrznego i Przemysłu).

ComPact wychodzi naprzeciw apelom państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i Komitetu Regionów, by Komisja wspierała współpracę i dialog merytoryczny, a także przyczyniała się do poprawy zdolności i jakości administracji publicznej na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym w UE. ComPact odpowiada również na oczekiwania Europejczyków wyrażone w [badaniu Eurobarometru dotyczącym reform i administracji publicznych](#), które DG REFORM rozpoczęła wiosną 2023 r. W tym badaniu Europejczycy wyrazili oczekiwanie, że organy administracji publicznej staną się mniej biurokratyczne, będą szybciej świadczyć usługi, będą bardziej przejrzyste i bliższe obywatelom. ComPact to opracowany przez Komisję pierwszy w historii kompleksowy zestaw działań wspierających modernizację administracji krajowych i zacieśnianie ich współpracy transgranicznej, tak aby mogły one razem stawiać czoła wspólnym wyzwaniom.

Celem ComPact jest **wspieranie współpracy i dialogu merytorycznego**, a także **przyczynienie się do poprawy zdolności i jakości administracji publicznych na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym w UE**. Zaproponowano w nim szereg strategicznych działań, aby usprawnić europejską przestrzeń administracyjną przez propagowanie wspólnego zestawu nadrzędnych zasad, które leżą u podstaw jakości administracji publicznej, a także przez zwiększenie wsparcia na rzecz modernizacji administracji publicznych państw członkowskich.

W związku z ComPact w 2023 r. uruchomiono specjalną nową inicjatywę przewodnią Instrumentu Wsparcia Technicznego – wymianę w ramach współpracy administracji publicznej (PACE). Inicjatywa ta ma na celu promowanie wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk między urzędnikami służby cywilnej różnych państw członkowskich, aby poprawić zdolności administracyjne, a także kształtowanie polityki i umiejętności realizowania zadań. Ścisłe powiązanie ComPact oraz Instrumentu Wsparcia Technicznego pomaga w utrzymaniu zdecydowanego ukierunkowania polityki na poprawę zdolności operacyjnej i skuteczności administracji publicznych państw członkowskich.

II. Cykl 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego – fakty i liczby

Rozpoczęcie cyklu 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego

Cykl 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego zainicjowano na [dorocznej konferencji Instrumentu Wsparcia Technicznego](#) pt. [„Building Resilience of the Member States” \[„Wzmacnianie odporności państw członkowskich”\]](#), która odbyła się w online 5 maja 2022 r. Podczas konferencji pokazano, w jaki sposób Instrument Wsparcia Technicznego może wspierać państwa członkowskie w skutecznym opracowywaniu i wdrażaniu reform

mających na celu zwiększanie odporności, w szczególności w kontekście niedawnych kryzysów (pandemia COVID-19, rosyjska inwazja na Ukrainę). Przedstawiono na niej również główne priorytety Instrumentu Wsparcia Technicznego w 2023 r., a mianowicie:

- zapewnianie stałego wsparcia realizacji planów odbudowy i zwiększania odporności (RRP);
- ukierunkowanie wsparcia na wybrane priorytety UE za sprawą innowacyjnej koncepcji projektów przewodnich DG REFORM. Są to pomysły na projekty, które Komisja proaktywnie proponuje państwom członkowskim oraz
- zachęcanie do opracowywania i wdrażania projektów wielokrajowych i wieloregionalnych.

Konferencja była również okazją do przedstawienia **12 pomysłów na projekty przewodnie dotyczące wsparcia technicznego**, jako że dotyczą one potrzeb w zakresie reform w kilku państwach członkowskich i są powiązane z najważniejszymi priorytetami UE, które państwa członkowskie obecnie wdrażają. Jako takie projekty te mają przyczynić się do realizacji przez państwa członkowskie reform zwiększających odporność i przyspieszających rozwój tych państw.

Ponadto w cyklu 2023 Instrumentu Wsparcia Technicznego ponownie zaproponowano inicjatywę przewodnią [„Akademia Finansów Cyfrowych UE, aby zwiększyć umiejętności organów nadzoru finansowego”](#) z poprzedniego cyklu 2022.

Projekty przewidziane w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.

- [Włączenie wymiaru środowiskowego do finansów publicznych – wdrożenie zasady „nie czyni poważnych szkód” \(DNSH\) w programach finansowanych ze środków publicznych](#)
- [Przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń na energię ze źródeł odnawialnych](#)
- [Wsparcie na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu](#)
- [Zarządzanie ryzykiem środowiskowym, społecznym i z zakresu ładu korporacyjnego w sektorze finansowym](#)
- [Wsparcie dla ekosystemów przemysłowych](#)
- [Migracja i przyciąganie talentów](#)
- [W kierunku zintegrowanej opieki ukierunkowanej na człowieka](#)
- [Młodzież na pierwszym miejscu – wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, kształcenia, szkolenia, ochrony socjalnej i perspektyw zawodowych](#)
- [PACE – wymiana w ramach współpracy administracji publicznej](#)
- [Poprawa jakości i wykorzystania informacji podatkowych wymienianych między państwami członkowskimi w kontekście dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej \(DAC\)](#)
- [Profesjonalizacja personelu zajmującego się zamówieniami publicznymi: wspieranie strategicznych metod, uczciwości i przejrzystości](#)
- [Transformacja cyfrowa dla regionalnych i lokalnych administracji publicznych](#)

Wnioski o wsparcie w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.

Do 31 października 2022 r. **27 państw członkowskich** **złożyło 530 wniosków** o wsparcie w odpowiedzi na zaproszenie ogólne do składania wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. na łączną kwotę 256 mln EUR, co stanowi ponad dwukrotność kwoty dostępnego finansowania. Chociaż wszystkie złożone wnioski uznano za kwalifikowalne⁵, wnioskujące państwa członkowskie wycofały siedem z nich na etapie oceny. W rezultacie do wyboru przedłożono 523 wnioski.

DG REFORM zapewniła poprzez jasno określony proces decyzyjny (zob. załącznik 1), że projekty wybiera się na podstawie kryteriów oceny określonych w art. 9 ust. 5 rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego. Wnioski rozpatruje się pod względem pilności zidentyfikowanych problemów, ich zakresu i wagi, wsparcia potrzebnego w odniesieniu do danych dziedzin polityki, a także pod kątem analizy wskaźników społeczno-gospodarczych oraz ogólnej zdolności administracyjnej zainteresowanych państw członkowskich. Poprzez sprawdzenie kwalifikowalności DG

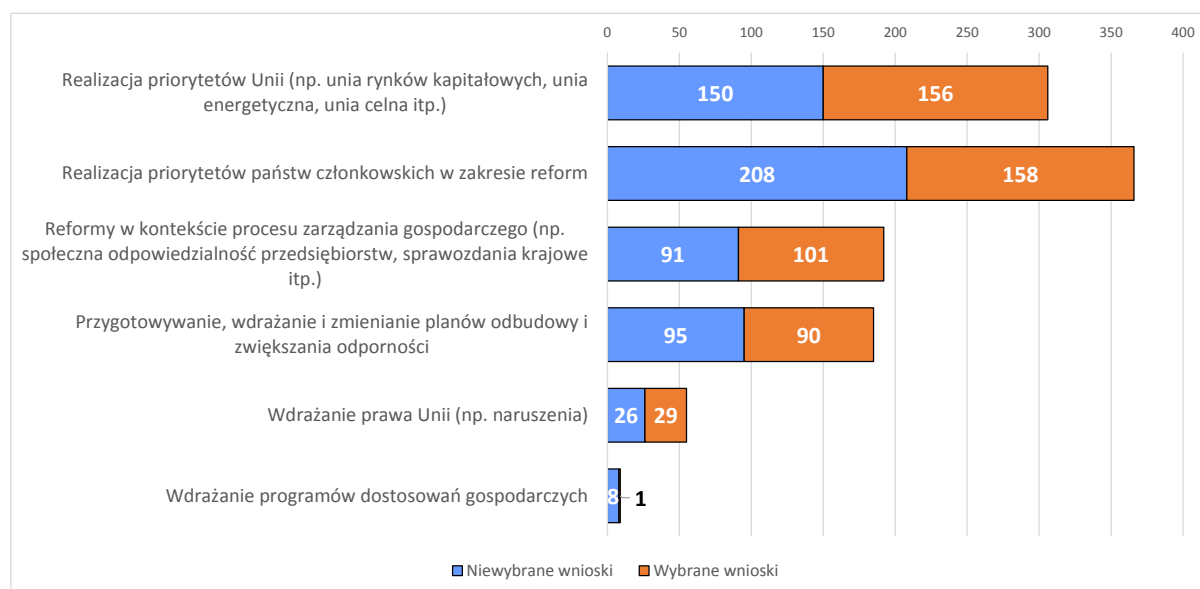
⁵ Kwalifikowalność wniosków weryfikuje się na podstawie kryteriów określonych w art. 8 i 9 rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego. Kwalifikowalność potencjalnych beneficjentów weryfikuje się również na podstawie kryteriów określonych rozporządzeniem ustanawiającym Instrument Wsparcia Technicznego (art. 2).

REFORM dopilnowuje również, by działania były zgodne z art. 8 rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego.

Komisja może wspierać państwa członkowskie za pomocą **środków szczególnych** w przypadku pilnych potrzeb. Zgodnie z art. 12 ust. 7 rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego DG REFORM może również przyjąć środki szczególne, zgodnie z celami i działaniami określonymi we wspomnianym rozporządzeniu, by udzielić wsparcia technicznego organom krajowym w zaspokojeniu **pilnych potrzeb**. Takie środki szczególne mają charakter tymczasowy i są związane ze szczególnymi okolicznościami określonymi w art. 9 ust. 3 (m.in. opracowywanie i wdrażanie planów odbudowy i zwiększania odporności w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, reformy w kontekście procesu zarządzania gospodarczego, takie jak zalecenia dla poszczególnych krajów, wdrażanie programów dostosowań gospodarczych). W 2023 r. DG REFORM nie udzieliła wsparcia w ramach żadnego środka szczególnego.

DG REFORM skonsultowała się z innymi służbami/dyrekcjami generalnymi Komisji w celu dopilnowania, by wsparcie techniczne udzielane w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. było dostosowane do polityki UE, nie powielało innych działań i finansowania ze środków UE oraz uzupełniało pozostałe programy UE i opierało się na nich.

W szerszym ujęciu złożone wnioski dotyczyły zidentyfikowanych w różnych okolicznościach potrzeb w zakresie wsparcia reform, w tym własnych priorytetów państw członkowskich w zakresie reform, a także reform koniecznych, aby sprostać wyzwaniom wskazanym w procesie unijnego zarządzania gospodarczego, a także wyzwaniom związanym z realizacją priorytetów UE.

Rys. 3 – Instrument Wsparcia Technicznego w 2023 r.: Okoliczności dotyczące wniosków państw członkowskich

W wyniku procesu oceny i wyboru, który przedstawiono w załączniku 1, po przeprowadzeniu ogólnego zaproszenia do składania wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. wybrano 231 wniosków opiewających na kwotę 119,7 mln EUR i obejmujących kluczowe priorytety UE, w tym⁶:

- 90 wniosków dotyczących realizacji krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności;
- 69 wniosków dotyczących transformacji cyfrowej;
- 83 wnioski dotyczące Europejskiego Zielonego Ładu;
- 34 wnioski dotyczące równości: wsparcie dla kobiet, osób z niepełnosprawnościami, społeczności romskiej, migrantów, osób starszych i społeczności LGBTIQ+.

Wsparcie w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. obejmowało środki we wszystkich państwach członkowskich.

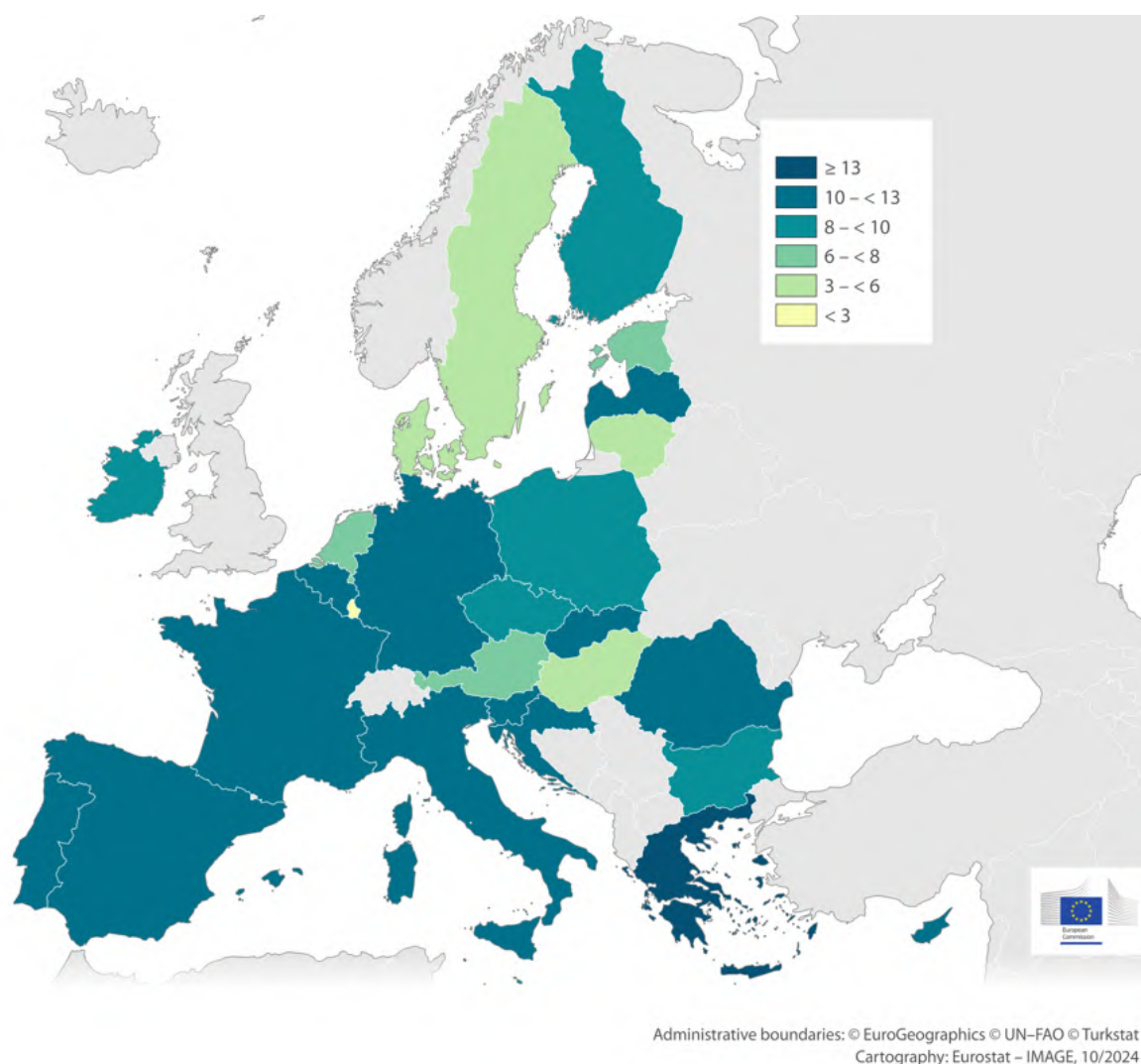
Projekty w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.

Po przyjęciu 21 marca 2023 r. [decyzji w sprawie finansowania oraz rocznego programu prac](#), w której to decyzji i którym to programie określono środki niezbędne do wdrożenia Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.⁷, **231 wybranych wniosków połączono w 151 projektów**, ponieważ czasami kilka wniosków zestawiano w jeden projekt, aby wykorzystać ekonomię skali, wspierać synergie i ułatwiać działania w zakresie wzajemnego uczenia się. W ramach tych 151 projektów **27 państw członkowskich** otrzymało wsparcie w przygotowywaniu, opracowywaniu i wdrażaniu **326 nowatorskich reform**⁸.

⁶ Jeden wniosek o wsparcie techniczne może przyczynić się do realizacji kilku priorytetów UE.

⁷ Decyzja wykonawcza Komisji C(2023)1786 z dnia 20.3.2023 r. w sprawie finansowania Instrumentu Wsparcia Technicznego oraz przyjęcia programu prac na 2023 r.

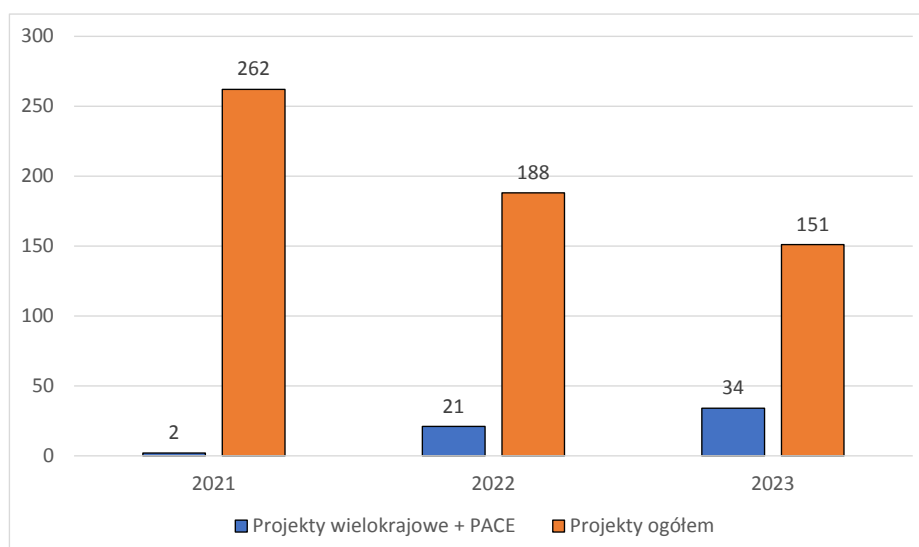
⁸ Łączna liczba reform wspieranych w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. jest wyższa niż łączna liczba wspieranych projektów, a łączna liczba wniosków wybranych jako projekty wielokrajowe i wniosków obejmujących wiele krajów odpowiadała licznom reformom w różnych państwach członkowskich w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.

Rys. 4 – Instrument Wsparcia Technicznego w 2023 r.: Liczba reform wspieranych w poszczególnych państwach członkowskich

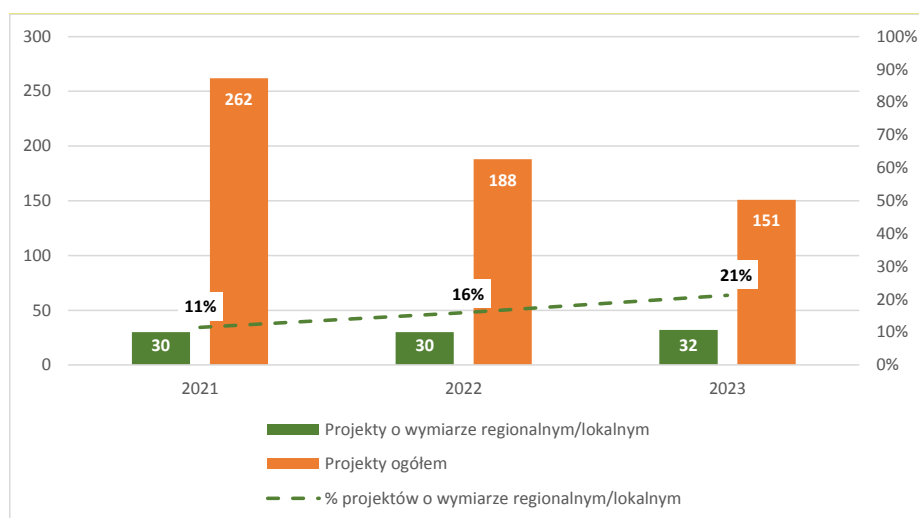
Zainteresowanie państw członkowskich udziałem w **projektach wielokrajowych** nadal rosło w 2023 r., co doprowadziło do gwałtownego wzrostu z dwóch projektów wielokrajowych w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2021 r. do 21 takich projektów na 2022 r. i **34 na 2023 r.** Państwa członkowskie wyraziły również zainteresowanie zacieśnieniem współpracy na szczeblu regionalnym w ramach **10 projektów wieloregionalnych**.

Dużym zainteresowaniem cieszył się wielokrajowy projekt przewodni **dotyczący wymiany w ramach współpracy administracji publicznej (PACE)**, mający na celu promowanie współpracy i wymiany transgranicznej między państwami członkowskimi, aby zwiększać zdolności administracyjne i przygotować następne pokolenie decydentów politycznych w Unii Europejskiej. W projekcie tym przewidziano przeprowadzenie **70 wymian z udziałem ponad 300 uczestników w 17 państwach członkowskich**.

Rys. 5 – Instrument Wsparcia Technicznego w latach 2021–2023: Zmiana liczby projektów wielokrajowych

W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. realizowano dwa projekty wielokrajowe wspierające ekosystemy przemysłowe państw członkowskich (EL, ES, FI, PT i SE) oraz pomagające im przyspieszyć procedury wydawania zezwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej (LT i NL), przy czym oba projekty **sprzyjają konkurencyjności** gospodarki UE. Obejmowały one również projekt wielokrajowy pt. „Measuring Citizen’s Satisfaction with Key Government Services for Better Performance and Enhanced Trust” [„Pomiar zadowolenia obywateli z kluczowych usług rządowych, aby uzyskać lepsze wyniki i zwiększyć zaufanie”] (AT, BE, EE, EL, ES, FI, HR, IE, LT, LV i SI) oraz „ESG risk management framework for the financial sector” [„Ramy zarządzania ryzykami ESG w sektorze finansowym”] (BG, CY, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LV, RO i SI), aby zwiększyć zdolności podmiotów sprawujących nadzór finansowy do reagowania na wyzwania związane z ryzykami z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG) oraz projekt pt. „Enhancing the quality and use of tax information exchanged between Member States in the context of the Directive on Administrative Cooperation (DAC)” [„Poprawa jakości i wykorzystania informacji podatkowych wymienianych między państwami członkowskimi w kontekście dyrektywy w sprawie współpracy administracyjnej (DAC) w Chorwacji i Irlandii”].

Rys. 6 – Instrument Wsparcia Technicznego w latach 2021–2023: Zmiany w liczbie projektów o wymiarze regionalnym/lokalnym

Na przestrzeni lat coraz większa część projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego wspierała państwa członkowskie w przeprowadzaniu reform na szczeblu regionalnym i lokalnym zgodnie z priorytetami UE. Na przykład w 2023 r. 10 regionów w 5 państwach członkowskich otrzymało wsparcie we [wzmacnianiu regionalnych ekosystemów górniczych w UE w celu wsparcia zielonej transformacji i bezpieczeństwa dostaw surowców mineralnych](#).

Projekty przewodnie

W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. odnotowano również **duże zainteresowanie projektami przewodnimi** w porównaniu z Instrumentem Wsparcia Technicznego na 2022 r., kiedy to po raz pierwszy wprowadzono tę koncepcję. Z projektami przewodnimi powiązanych było 50 ze 151 projektów Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r., w tym w dziedzinach ekologii, cyfryzacji, energetyki, administracji publicznej, finansów publicznych, integracji migrantów i opieki zdrowotnej.

Zaproszenie do składania wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. dało również ośmiu nowym organom będącym beneficjentami z państw członkowskich możliwość przystąpienia do programu [„Akademia Finansów Cyfrowych UE – umiejętności nadzorcze”](#), pierwotnie opracowanego w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r., a zatem łącznie w programie uczestniczy 32 organów z 25 państw członkowskich.

Wsparcie w ramach RRP

Instrument Wsparcia Technicznego pomaga wdrażać reformy i inwestycje, które uwzględniono w RRP, w różnych obszarach polityki, takich jak zarządzanie i administracja publiczna, cyfryzacja, zrównoważony wzrost gospodarczy i otoczenie biznesowe, rynek

pracy, zdrowie, edukacja, usługi społeczne, administracja skarbową i zarządzanie finansami publicznymi, a także w sektorze finansowym.

W 2023 r. **66 % projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. było bezpośrednio lub pośrednio związanych z krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności**, co pomogło państwom członkowskim w dalszym zwiększeniu zdolności do wdrożenia RRP, w tym metod monitorowania RRP i zarządzania projektami, mechanizmów sprawozdawczych, ram audytu i kontroli, strategii komunikacji, struktur zarządzania, systemów informatycznych i stosowania zasady „nie czyń poważnych szkód”.

SKUPIENIE SIĘ NA POWIĄZANYCH BEZPOŚREDNIO Z RRP PROJEKTACH INSTRUMENTU WSPARCIA TECHNICZNEGO

W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. DG REFORM wsparła projekty reform bezpośrednio powiązane z realizacją RRP.

- **10 państw członkowskich** (BE, BG, CY, ES, IE, LV, PT, RO, NL i SI) otrzymało ogólne wsparcie dla ich RRP. 27 listopada 2023 r. oficjalnie rozpoczęto na przykład projekt wielokrajowy dotyczący udostępniania ogółowi społeczeństwa informacji o wpływie RRP – biorą w nim udział przedstawiciele ośmiu państw członkowskich będących beneficjentami (BE, BG, CY, ES, LV, NL, PT i RO), DG REFORM, DG COMM, SG RECOVER, DG ECFIN oraz urzędnicy ds. europejskiego semestru ze wszystkich uczestniczących państw członkowskich. Projekt miał za zadanie poprawić zdolności komunikacyjne państw członkowskich i zapewnić im środki wsparcia technicznego na poziomie lokalnym, aby poprawić jakość komunikacji na temat korzyści wynikających z ich RRP. Oparto go na dwóch udanych projektach dotyczących komunikacji w ramach RRP, które zrealizowano w Słowacji i Czechach.
- **16 państw członkowskich** (BE, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, HR, HU, IT, LV, MT, PL, PT, RO i SK) otrzymało wsparcie na wdrożenie konkretnych reform i inwestycji zawartych w ich RRP. Przykłady obejmują wsparcie na rzecz instytucjonalizacji nowych ram karier akademickich na Łotwie, wspieranie przedsiębiorstw w dążeniu do wyższego poziomu cyfryzacji w Czechach oraz wsparcie na rzecz optymalizacji planów strategicznych, aby dalej rozwijać e-zdrowie w Polsce.

W ocenie śródkresowej Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)⁹ podkreślono, że: „[s]pójność między RRF a Instrumentem Wsparcia Technicznego wynika z utworzonych synergii między tymi dwoma instrumentami i dostosowania kryteriów oceny w tych instrumentach. Rozporządzenie w sprawie RRF aktywnie wspiera synergie między RRF a Instrumentem Wsparcia Technicznego, gdyż umożliwia państwom członkowskim przeznaczenie do 4 % całkowitej alokacji na wsparcie techniczne we wdrażaniu RRP,

⁹ Dokument roboczy służb Komisji – Śródkresowa ocena Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (s. 62).

z czego skorzystały cztery państwa członkowskie. Dostosowanie kryteriów oceny RRF oraz Instrumentu Wsparcia Technicznego oznacza, że oba instrumenty służą realizacji tych samych celów politycznych i że ich priorytety są dostosowane. Na przykład adekwatność zaleceń dla poszczególnych krajów jest jednym z kryteriów oceny stosowanych zarówno do wyboru projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, jak i do zatwierdzania RRP. O spójności obu instrumentów świadczy fakt, że ponad 400 projektów zatwierdzonych w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego jest powiązanych z przygotowaniem lub realizacją RRP państw członkowskich, co podkreśla kluczową rolę Instrumentu w RRF”.

Projekt pilotażowy dla krajów objętych procesem rozszerzenia w charakterze obserwatorów

W kontekście priorytetu w ramach polityki Komisji, jakim jest przyspieszenie procesu integracji i przystąpienia krajów objętych procesem rozszerzenia¹⁰, DG REFORM i DG NEAR opracowały projekt pilotażowy Instrumentu Wsparcia Technicznego, aby umożliwić krajom objętym procesem rozszerzenia występowanie w charakterze „obserwatorów” wybranych projektów Instrumentu Wsparcia Technicznego w 2023 r. Dokonano tego za zgodą odpowiednich organów będących beneficjentami w państwach członkowskich i bez finansowania udziału tych krajów z Instrumentu Wsparcia Technicznego.

Projekt pilotażowy rozpoczął się 13 września 2023 r. i wzięło w nim udział osiem krajów objętych procesem rozszerzenia, a mianowicie Bośnia i Hercegowina, Mołdawia, Macedonia Północna, Albania, Serbia, Turcja, Gruzja i Kosowo¹¹. Kraje te wybrały głównie projekty wielokrajowe w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego. Administracje publiczne zaangażowane zarówno w krajach objętych procesem rozszerzenia, jak i w państwach członkowskich z zadowoleniem przyjęły możliwości współpracy związane z tym projektem pilotażowym.

III. Realizacja projektu

Instrument Wsparcia Technicznego wymaga stałego zaangażowania DG REFORM, począwszy od etapu opracowywania projektu aż po realizację, monitorowanie i ocenę.

DG REFORM działa od wczesnych etapów identyfikacji projektów, prowadząc szeroko zakrojone działania informacyjne skierowane do organów krajowych, utrzymując stałą wymianę między krajowymi koordynatorami DG REFORM a odpowiednimi organami

¹⁰ Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Mołdawia, Macedonia Północna, Albania, Serbia, Turcja, Ukraina, Gruzja i Kosowo.

¹¹ Czarnogóra i Ukraina nie uczestniczyły w projekcie pilotażowym ze względu na ograniczone zdolności administracyjne, ale wyraziły duże zainteresowanie uczestnictwem w przyszłości.

koordynującymi oraz organizując spotkania kadry kierowniczej wyższego szczebla DG REFORM i organów krajowych w każdym państwie członkowskim.

Po wybraniu wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. i określeniu trybu realizacji pracownicy merytoryczni DG REFORM regularnie kontaktowali się z organami krajowymi, aby określić pożądane wyniki projektu oraz kształtować powiązane działania i plany prac. Pracownicy ci byli członkami powiązanych zespołów ds. projektu wraz z wybranymi dostawcami i współpracowali w codziennym zarządzaniu projektem. Zapewniali również sprawną komunikację między dostawcami a organami krajowymi i promowali przy tym wzajemne zrozumienie, aby zagwarantować powodzenie projektów.

DG REFORM koordynowała także swoje prace z innymi departamentami Komisji za pośrednictwem stałej sieci przedstawicieli innych dyrekcji generalnych. Miało to na celu zapewnienie, aby wsparcie techniczne oferowane w ramach Instrumentu było dostosowane do strategii politycznych UE, nie powielало innych projektów oraz opierało się na innych programach UE i uzupełniało je (m.in. ułatwiając dostęp do specjalistycznej wiedzy technicznej będącej w posiadaniu Komisji lub łatwej do pozyskania w ramach innych programów UE).

Do każdego komitetu sterującego projektem włączono ponadto pracownika DG REFORM wraz z kadrą kierowniczą wyższego szczebla z organów krajowych, aby zagwarantować, że projekty będą nadal dostosowywane do priorytetów krajowych i w razie potrzeby przystosowane do zmieniającego się otoczenia. Celem było wniesienie wkładu w krajowe programy reform przy jednoczesnym dążeniu do uzyskania unijnej wartości dodanej.

IV. Plany współpracy i wsparcia

W 2023 r. uzgodniono plany współpracy i wsparcia¹² ze wszystkimi 27 państwami członkowskimi, aby określić zasady przewodnie i metody działania w odniesieniu do wsparcia udzielanego w ramach Instrumentu. Przekazano je Radzie i Parlamentowi Europejskiemu we wrześniu 2023 r. W każdym planie opisano objęte nim obszary polityki oraz zakres środków wsparcia, które mają zostać wprowadzone w danym państwie członkowskim, a także orientacyjne harmonogramy i szacunkowe budżety. W związku z tym plan zapewnia każdemu państwu członkowskiemu strategiczny przegląd wdrażania środków wsparcia w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na szczeblu krajowym i regionalnym.

W 2023 r. plany te obejmowały również wniosek w sprawie mandatu krajowych organów koordynujących Instrument Wsparcia Technicznego, opisujący ich rolę na każdym etapie cyklu Instrumentu, w tym potencjalne uczestnictwo w działaniach związanych

¹² O których mowa w art. 9 ust. 5 rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego.

z komunikacją i oceną, oraz ich udział w sieci organów koordynujących, której przewodniczy DG REFORM. W 2023 r. członkowie sieci spotkali się pięciokrotnie (cztery razy online i raz fizycznie 12 września 2023 r. w Madrycie). W szczególności fizyczne posiedzenie było okazją do tego, aby podkreślić rolę organów koordynujących państw członkowskich w sprawnym funkcjonowaniu Instrumentu Wsparcia Technicznego oraz omówić najlepsze sposoby zbierania i koordynowania pomysłów i zainteresowanych stron w celu opracowania wniosków wielokrajowych w ramach Instrumentu.

V. Komunikacja w sprawie Instrumentu Wsparcia Technicznego

Instrument Wsparcia Technicznego jest wyjątkowy pod względem struktury i elastyczności. W ramach Instrumentu ma miejsce współpraca z administracjami krajowymi z myślą o wspieraniu opracowywania i wdrażania reform z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw. Aby zapewnić **widoczność finansowania unijnego**, DG REFORM promuje działania w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego oraz związane z nim projekty i ich wyniki we współpracy z organami będącymi beneficjentami, podmiotami udzielającymi wsparcia i przedstawicielstwami zarówno Parlamentu Europejskiego, jak i Komisji w każdym państwie członkowskim. Działania komunikacyjne prowadzone za pośrednictwem specjalnych kanałów (witryny internetowej poświęconej wspieraniu reform, mediów społecznościowych, publikacji, wydarzeń itp.) dostarczają **ukierunkowanych informacji różnym grupom odbiorców**, w tym mediom i ogółowi społeczeństwa.

W 2023 r. działania komunikacyjne związane z Instrumentem Wsparcia Technicznego oraz kształtowaniem polityki w zakresie administracji publicznej i zarządzania były bardziej skoncentrowane na rezultatach. Konkretnie DG REFORM zorganizowała 21 marca 2023 r. doroczną konferencję prasową [dotyczącą Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.](#) z okazji przyjęcia programu prac w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. DG REFORM zorganizowała również [doroczną konferencję dotyczącą Instrumentu Wsparcia Technicznego](#) pt. „[Przystosowana do zmian administracja publiczna na miarę przyszłości](#)”, która odbyła się 25 maja 2023 r. Konferencja ta zapoczątkowała cykl 2024 Instrumentu Wsparcia Technicznego. Format programu telewizyjnego przyciągał 1 600 uczestników online przez cały czas trwania wydarzenia.

DG REFORM współorganizowała **wydarzenia publiczne** lub brała w nich udział, zarówno lokalnie, jak i online, aby zaprezentować sukcesy i rozpowszechnić informacje na temat wyników Instrumentu Wsparcia Technicznego. Były to między innymi następujące wydarzenia:

- DG REFORM na VIII Forum Ekonomicznym w Delphi, 26–29 kwietnia 2023 r.
- Wspieranie rozwoju umiejętności poprzez reformy (25 maja 2023 r.)
- Udostępnianie danych dotyczących turystyki, zarządzanie nimi i integracja, 27–28 września 2023 r.
- Nauka dla polityki w Europie, 10–11 października 2023 r.

- Zrównoważone finansowanie – wydarzenie towarzyszące COP 28, 4 grudnia 2023 r.

Odchodząc od podejścia ukierunkowanego na projekty z pierwszych lat działania Instrumentu Wsparcia Technicznego i koncentrując się w większym stopniu na reformach i ich wpływie na życie ludzi, DG REFORM zwiększyła również **działania związane z prasą** poprzez wywiady i **wydarzenia medialne**.

[Witryna internetowa poświęcona wspieraniu reform](#), którą w 2023 r. przeglądało ponad 160 000 pojedynczych użytkowników, otrzymała ponadto format bardziej przyjazny dla użytkownika w celu zapewnienia szczegółowych informacji na temat reform i projektów reform w podziale na [obszary polityki](#) i [państwa](#). Do końca grudnia 2023 r. w internecie zamieszczono ponad 350 opisów projektów.

Zgodnie z wymogiem przejrzystości określonym w art. 17 rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego, w witrynie internetowej poświęconej wspieraniu reform znajduje się [wspólne internetowe repozytorium publiczne](#) końcowych opracowań lub sprawozdań sporządzonych w odniesieniu do projektów wspomaganych w ramach Instrumentu. Repozytorium można przeszukiwać według roku, tematu i państwa członkowskiego i ma ono pomóc w rozpowszechnianiu różnych publikacji wśród szerokiego grona odbiorców. Pod koniec grudnia 2023 r. końcowe opracowanie było dostępne w internecie już dla 45 % zamkniętych projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego.

DG REFORM pozostaje aktywna w mediach społecznościowych – jej konto [@EU_reforms](#) na portalu X (dawny Twitter) **obserwuje 3 500 osób**. Odświeżyła również swój [kanał na Youtube](#), wzbogacając go o nowe treści i autorskie produkty audiowizualne. W 2023 r. DG REFORM zwiększyła również wewnętrzne zdolności w zakresie produkcji nagrań wideo i wyprodukowała kilka filmów jako wkład w serię pt. [„Project in the spotlight” \(„Projekt w centrum uwagi”\)](#).

Odniesienia do Instrumentu Wsparcia Technicznego jako ważnego źródła wsparcia dla państw członkowskich w realizacji programów reform zgodnie z priorytetami UE pojawiają się również w ogólnounijnych kampaniach komunikacyjnych i sprawozdaniach. O Instrumencie Wsparcia Technicznego wspomniano w tym kontekście siedmiokrotnie w [sprawozdaniu ogólnym UE za 2023 r.](#), ze szczególnym odniesieniem do prac przeprowadzonych w celu wsparcia RRP, unii rynków kapitałowych, RePowerEU, edukacji i zdrowia. W sprawozdaniu zawarto również dwa odniesienia do komunikatu w sprawie ComPact.

VI. Ocena Instrumentu Wsparcia Technicznego

DG REFORM ocenia wsparcie udzielane państwom członkowskim zarówno na poziomie programu, jak i na poziomie projektu. Ocena programu i projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego dostarcza dowodów potwierdzających osiągnięcia państw

członkowskich i obywateli w terenie. Ważne jest, aby podzielić się tymi wynikami z zainteresowanymi stronami i ogółem społeczeństwa, i pokazać, że działania UE przynoszą pozytywne zmiany.

W październiku 2023 r. opublikowano [ewaluację ex post programu wspierania reform strukturalnych \(PWRS\)](#), który jest poprzednikiem Instrumentu Wsparcia Technicznego. Ewaluacja ta dostarczyła kluczowych informacji na temat opracowywania, wdrażania i skutków projektów wsparcia technicznego, które realizuje DG REFORM (oraz Służba ds. Wspierania Reform Strukturalnych). Ze sprawozdania wynika, że osiągnięto ogólny cel PWRS, jakim jest wspieranie reform instytucjonalnych, administracyjnych oraz reform strukturalnych pobudzających wzrost gospodarczy w państwach członkowskich. Program wspierania reform strukturalnych uznano za bardzo istotny instrument, który jest należycie dostosowany do tego, by zwiększać zdolności administracyjne państw członkowskich do opracowywania i wdrażania reform oraz rozwiązywania problemów. Kluczowymi czynnikami były między innymi silne zaangażowanie administracji krajowych i ich odpowiedzialność za projekty.

W 2023 r. DG REFORM rozpoczęła przygotowania do rozpoczęcia oceny śródkresowej Instrumentu Wsparcia Technicznego, zgodnie z art. 16 [rozporządzenia ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego](#). Ocena ta zostanie przedstawiona do lutego 2025 r. i oczekuje się, że odegra ona ważną rolę w kształtowaniu przyszłości programu w następnych wieloletnich ramach finansowych. Ocena śródkresowa, oprócz analizy wczesnego wdrożenia Instrumentu Wsparcia Technicznego zgodnie z pięcioma obowiązkowymi kryteriami oceny lepszego stanowienia prawa (skutecznością, efektywnością, adekwatnością, spójnością i europejską wartością dodaną) obejmie również analizę długoterminowych skutków i trwałości poprzedniego programu, tj. programu wspierania reform strukturalnych.

DG REFORM oprócz oceny poziomu programu wprowadziła dwuetapową procedurę gromadzenia danych dotyczących oceny wszystkich projektów wsparcia technicznego w ramach Instrumentu. Na pierwszym etapie, który rozpoczyna się wkrótce po zakończeniu projektu, ocenia się poziom zadowolenia głównych zainteresowanych stron zaangażowanych w opracowywanie i realizację projektu. Na drugim etapie, po upływie co najmniej roku od zakończenia projektu, ocenia się, w jakim stopniu projekt przyniósł oczekiwane rezultaty.

W 2023 r. DG REFORM otrzymała wypełnione kwestionariusze zadowolenia od organów będących beneficjentami w odniesieniu do 94 projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, tj. wskaźnik odpowiedzi wyniósł 72 %. Informacje zwrotne od organów będących beneficjentami wskazują, że średnia ocena zadowolenia ze wsparcia udzielonego przez DG REFORM wynosi 9 na 10, a ocena skuteczności realizacji projektów – 8,7 na 10. Czas trwania projektu może być różny, ale ukończenie projektu w ramach Instrumentu

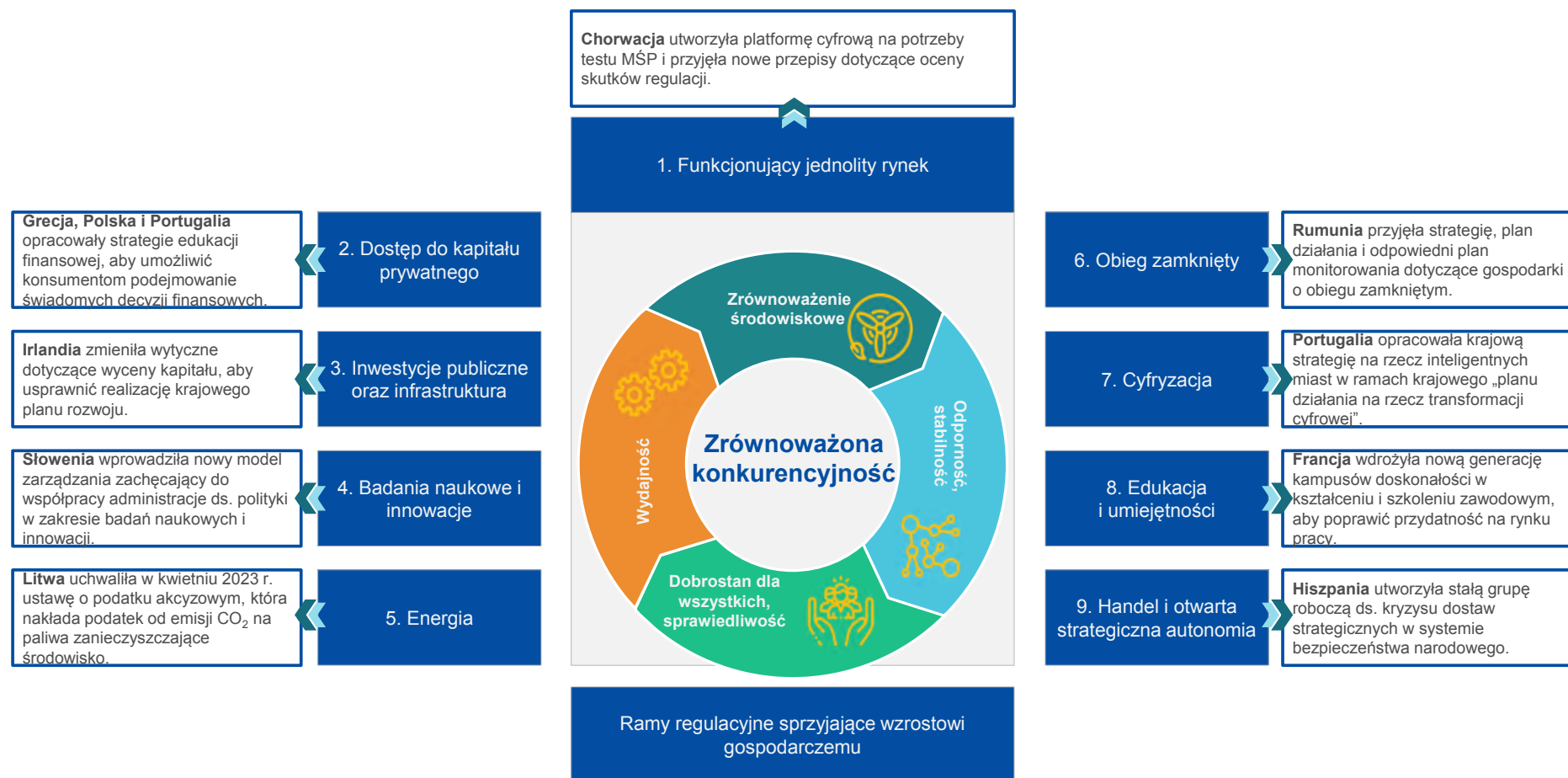
zajmuje średnio 24 miesiące. W związku z tym jest jeszcze zbyt wcześnie, aby przedstawić ocenę osiągnięć projektów w terenie.

INSTRUMENT WSPARCIA TECHNICZNEGO JAKO KLUCZOWE NARZĘDZIE WSPIERANIA KONKURENCYJNOŚCI UE

Europejskie przedsiębiorstwa napędzają gospodarki państw członkowskich, tworząc miejsca pracy i zapewniając spójność, innowacje i dobrobyt. Jednak zakłócenia w łańcuchu dostaw i wysoka inflacja w następstwie niedawnych, następujących po sobie kryzysów podkreśliły **utrzymujące się od dłuższego czasu obawy dotyczące słabej wydajności i konkurencyjności w UE**. Komisja zareagowała na te wyzwania m.in. za pomocą [europejskiej strategii przemysłowej](#), [planu przemysłowego Zielonego Ładu](#), [komunikatu w sprawie długoterminowej konkurencyjności](#) oraz inicjatyw na rzecz poprawy [bezpieczeństwa gospodarczego UE](#). Jak podkreśliła przewodnicząca w [orędziu o stanie Unii](#) „Europa zrobi wszystko, aby utrzymać swoją przewagę konkurencyjną”.

Niniejsza sekcja zawiera przegląd wsparcia udzielanego przez DG REFORM państwom członkowskim w ramach Instrumentu na rzecz konkurencyjności w 2023 r., oparty na dziewięciu czynnikach konkurencyjności, które określono w [komunikacie pt. „30-lecie jednolitego rynku”](#) oraz w [rocznym sprawozdaniu dotyczącym jednolitego rynku i konkurencyjności za 2024 r.](#) (zob. rys. 3). DG REFORM ściśle współpracowała w zakresie projektów z odpowiednimi dyrekcjami generalnymi Komisji, w tym CLIMA, CNECT, COMP, DIGIT, EAC, ENER, ENV, ECFIN, EMPL, ESTAT, FISMA, GROW, HOME, JRC, MOVE, REGIO, RTD, SG RECOVER, SG, TAXUD i TRADE, aby zapewnić państwom członkowskim skuteczne wsparcie, które będzie dostosowane do priorytetów UE.

Rys. 7 – Przykłady wsparcia z Instrumentu Wsparcia Technicznego w 2023 r. w odniesieniu do dziewięciu czynników konkurencyjności

I. Funkcjonujący jednolity rynek

Wsparcie, które DG REFORM udziela państwom członkowskim, pomaga im zwiększyć zdolność do przeprowadzania reform na rzecz **funkcjonującego jednolitego rynku i konkurencyjności**. Obejmuje wiele różnych obszarów polityki, od przemysłu i innowacji po transport i transformację cyfrową.

SKUPIENIE SIĘ NA INICJATYWACH PRZEWODNICH

W 2023 r. DG REFORM zaangażowała się w **dwie inicjatywy przewodnie** w obszarze jednolitego rynku i konkurencyjności:

- **Siedem państw członkowskich** (HR, EL, IT, MT, PT, SI i ES) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r. dotyczącej bardziej zrównoważonego, odpornego i cyfrowego ekosystemu turystycznego](#). W ramach tych projektów DG REFORM i DG GROW zorganizowały we wrześniu 2023 r. dwudniowe warsztaty ekspertów na temat udostępniania danych, zarządzania i integracji w turystyce, w których wzięło udział około 300 uczestników z trzech kontynentów.
- **11 państw członkowskich** (CY, DK, FI, GR, LV, PT, RO, SK, SI, ES i SE) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. dotyczącej rozwoju ekosystemów przemysłowych UE](#). Inicjatywa ta skupia się na strategiach przemysłowych, krajowym nadzorze rynku i systemach własności intelektualnej, a także na zmianie i podnoszeniu kwalifikacji siły roboczej w przemyśle.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia **26 państwom członkowskim** (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI i SK), w tym w ramach projektów przewodnich Instrumentu Wsparcia Technicznego, w celu: (i) opracowania strategii **przemysłowych** i usprawnienia krajowych systemów nadzoru rynku i własności intelektualnej; (ii) propagowania zrównoważonego, odpornego i cyfrowego ekosystemu **turystycznego** oraz (iii) przyspieszenia **transformacji cyfrowej**.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono **konkretne przykłady reform i budowania zdolności** w obszarze jednolitego rynku i konkurencyjności w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- **Chorwacja** utworzyła platformę cyfrową na potrzeby testu MŚP i przyjęła nowe przepisy dotyczące oceny skutków regulacji.
- **Autonomiczna prowincja Trydent (Włochy)** zatwierdziła nowe przepisy, w których przyjęto podejście oparte na ocenie ryzyka w odniesieniu do procedur administracyjnych, w tym do kontroli.

- **Słowenia** udoskonaliła system badań i innowacji, ustanawiając nowy model zarządzania, w tym międzyresortową radę programową ds. inicjatyw strategicznych.
- **Rumunia** przyjęła nowe przepisy krajowe, aby lepiej dostosować ramy ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych do wytycznych OECD.

II. Dostęp do kapitału prywatnego

Wsparcie ze strony DG REFORM pomaga zwiększyć zdolności państw członkowskich do przeprowadzania reform, które **ułatwiają dostęp do bardzo potrzebnego kapitału prywatnego, aby stymulować transformację cyfrową i przejście na zrównoważony rozwój**. Wsparciem objęto wiele różnych obszarów polityki, w tym unię rynków kapitałowych, unię bankową oraz wdrożenie strategii w zakresie finansów cyfrowych i unijnych ram zrównoważonego finansowania.

SKUPIENIE SIĘ NA INICJATYWACH PRZEWODNICH

W 2023 r. DG REFORM zaangażowała się w **dwie inicjatywy przewodnie** dotyczące dostępu do kapitału prywatnego:

- 12 organów nadzorczych z **11 państw członkowskich** (BG, HR, CY, FI, FR, EL, IE, IT, LV, RO i SI) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. dotyczącej zarządzania ryzykiem środowiskowym, społecznym i z zakresu ładu korporacyjnego \(ESG\) w sektorze finansowym](#) w celu zaspokojenia potrzeby skutecznego nadzoru nad ESG oraz zapewnienia pomocy w przekierowaniu kapitału na zieloną gospodarkę.
- 34 organy nadzoru finansowego z **25 państw członkowskich** otrzymały wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r. dotyczącej projektu „Akademia Finansów Cyfrowych UE – umiejętności nadzorcze”](#) w celu zwiększenia ich zdolności nadzorczych w dziedzinie finansów cyfrowych, zgodnie ze strategią w zakresie finansów cyfrowych.

W 2023 r. DG REFORM pomogła wszystkim **27 państwom członkowskim** poprawić możliwości inwestycyjne i zbudować bardziej stabilny, odporny i konkurencyjny system finansowy, który jest niezbędny do tego, aby zwiększyć inwestycje prywatne. DG REFORM przedstawiła zalecenia i pomogła państwom członkowskim wprowadzić strategiczne podejście do rozwoju lokalnych rynków kapitałowych. Obejmowało to opracowanie strategii politycznych, aby przejść do zrównoważonej gospodarki, zmodernizować ramy dotyczące niewypłacalności, zwiększyć zdolności nadzorcze organów krajowych poprzez cyfryzację, spójność w zakresie nadzoru, wspieranie rozwoju bazy inwestorów prywatnych i publicznych oraz poprawę wiedzy finansowej obywateli i przedsiębiorstw.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono konkretne przykłady reform i budowania zdolności w zakresie dostępu do kapitału prywatnego w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- Rumunia, Chorwacja, Polska i Malta zwiększyły zdolności organów nadzorujących sektor finansowy i osiągnęły spójność dzięki współpracy przy opracowaniu praktyk w zakresie nadzoru nad ujawnianiem informacji i ustaleń dotyczących sprawozdawczości w zakresie wymogów zrównoważonego finansowania. Celem tej współpracy było stworzenie bardziej stabilnego i przewidywalnego otoczenia dla zrównoważonych inwestycji przedsiębiorstw sektora prywatnego.
- Bułgaria i Grecja opracowały pogłębione analizy i zalecenia, aby rozwijać rynki kapitałowe. Celem było zwiększenie efektywności rynku, wzmocnienie zaufania inwestorów i ułatwienie przedsiębiorstwom szerszego dostępu do finansowania.
- Estonia i Łotwa wspólnie opracowały podejście do wdrażania unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju i strategii zrównoważonego finansowania, ściślej dostosowując sektory finansowe i niefinansowe do celów zrównoważonych inwestycji oraz wzmacniając rynek zielonego finansowania w obu krajach.
- Grecja, Polska i Portugalia opracowały strategie edukacji finansowej, aby umożliwić konsumentom podejmowanie świadomych decyzji dotyczących ich inwestycji.

III. Inwestycje publiczne oraz infrastruktura

DG REFORM, udzielając wsparcia państwom członkowskim, pomaga im zwiększyć zdolność do przeprowadzania reform w zakresie zarządzania inwestycjami publicznymi i infrastrukturą. Wsparcie obejmuje wiele różnych obszarów polityki, w perspektywie zarówno przekrojowej, jak i sektorowej, od optymalizacji praktyk zarządzania inwestycjami publicznymi po usprawnienie planowania infrastruktury w celu przeprowadzenia transformacji ekologicznej oraz transformacji cyfrowej.

SKUPIENIE SIĘ NA INICJATYWACH PRZEWODNICH

W 2023 r. DG REFORM zaangażowała się w dwie inicjatywy przewodnie dotyczące inwestycji publicznych i infrastruktury:

- Osiem państw członkowskich (AT, BE, HU, IT, LV, SK, SI i ES) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. dotyczącej stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” do inwestycji publicznych](#) z unijnych i krajowych funduszy i programów, w tym z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF). Kolejne trzy państwa członkowskie (FI, CZ i PL) otrzymały takie wsparcie w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r.

- Siedem państw członkowskich (IT, EL, NL, MT, BE, PL i SK) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r. dotyczącej wspierania zrównoważonej mobilności miejskiej](#), w tym poprzez upowszechnienie pojazdów bezemisyjnych i niskoemisyjnych oraz wdrożenie planów zrównoważonej mobilności miejskiej.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia **20 państwom członkowskim** (AT, BE, BG, CZ, DE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK i SI), w tym w ramach inicjatyw przewodnich Instrumentu Wsparcia Technicznego, w celu: (i) zoptymalizowania przydziału środków publicznych; (ii) zapewnienia skutecznego wykorzystania środków i dostosowania ich do nadrzędnych celów polityki unijnej i krajowej, takich jak Zielony Ład; (iii) poprawy zdolności instytucjonalnych państw członkowskich w zakresie planowania, wykonania i oceny projektów oraz (iv) rozwinięcia i poprawy infrastruktury publicznej w obszarach takich jak energetyka, transport i łączność cyfrowa. DG REFORM, oferując wsparcie, dąży do zwiększenia jakości i wpływu inwestycji publicznych na zrównoważony wzrost gospodarczy i odporność w UE.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono **konkretne przykłady** reform w zakresie inwestycji publicznych i infrastruktury ukończonych w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego.

- **Irlandia** zmieniła wytyczne dotyczące wyceny kapitału, aby przyspieszyć realizację krajowego planu rozwoju.
- **Grecja** udoskonaliła system informatyczny i mechanizmy sprawozdawczości, aby usprawnić monitorowanie budżetu na inwestycje publiczne. Przygotowała również poddane obszernym zmianom ramy prawne, które mają zostać przedstawione parlamentowi w 2024 r.
- **Słowacja** rozpoczęła reformę zarządzania inwestycjami, aby zwiększyć wartość ekonomiczną nowo wdrożonych projektów inwestycyjnych i uzyskać wyższy zwrot z każdego euro.
- **Belgia** powołała komitet analityczny ds. inwestycji publicznych, który ma przygotowywać sprawozdania i opinie na temat trendów, potrzeb, wdrażania i skutków inwestycji publicznych, a Instrument Wsparcia Technicznego pomaga w jego wdrożeniu.
- **Rumunia** opublikowała wytyczne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych, aby wesprzeć władze lokalne i krajowe w skutecznym inicjowaniu i wdrażaniu projektów inwestycyjnych.
- **Grecja** przyjęła strategię i plan działania na rzecz wprowadzenia modelowania informacji o budynku (BIM) w projektach z zakresu infrastruktury publicznej. Przyniesie to znaczne oszczędności kosztów i doprowadzi do lepszego wykorzystania zasobów.
- **Belgijski** port w Antwerpii, przy wsparciu z Instrumentu, przyjął środki w celu poprawy zeglugi śródlądowej i warunków ruchu na obszarze portowym w Antwerpii.

IV. Badania naukowe i innowacje

DG REFORM, udzielając wsparcia państwom członkowskim, pomaga im poprawić zdolność do przeprowadzania reform na rzecz **ulepszenia badań naukowych i innowacji**. DG REFORM pomogła im również osiągnąć cele **komunikatu Komisji w sprawie nowej przestrzeni badawczej na rzecz badań naukowych i innowacji**¹³ oraz **Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych**¹⁴. Wsparcie dotyczy wielu różnych obszarów polityki, od dekarbonizacji i cyfryzacji po demografię. Obejmuje wspieranie strategii, polityk i narzędzi w celu promowania nowej wiedzy oraz innowacji przełomowych, które będą napędzać transformację ekologiczną i cyfrową. Wsparcie obejmuje również reorganizację krajowych instytucji zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami.

¹³ COM(2020) 628 final.

¹⁴ COM(2022) 16 final.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia **16 państwom członkowskim** (BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, HU, IT, LV, NL, PL, PT, SI i SK) w zakresie badań naukowych i innowacji, co stworzyło możliwości **modernizacji szkolnictwa wyższego**, aby lepiej zaspokoić potrzeby rynku pracy i usprawnić **wymianę wiedzy między uczelniami, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami**. Poprawiono również **kształtowanie polityki opartej na dowodach** stymulując wzajemne uczenie się, partnerstwa i eksperymenty polityczne. Pomogło to potencjalnie uzyskać długoterminowe korzyści w dziedzinie **konkurencyjności, postępu społecznego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego**.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono **konkretne przykłady reform i budowania zdolności** w zakresie badań naukowych i innowacji w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- **Łotwa** opracowała nowy model kariery akademickiej zgodnie z międzynarodowymi dobrymi praktykami i otrzymuje obecnie pomoc w jego wdrażaniu.
- **Włochy** stworzyły dynamiczne i solidne ramy wymiany wiedzy i współpracy.
- **Węgry** lepiej dostosowały system zapewniania jakości szkolnictwa wyższego do ery cyfrowej.
- **Hiszpania** poprawiła zakres, jakość i skuteczność wymiany wiedzy między uczelniami, instytutami badawczymi i przedsiębiorstwami.
- **Chorwacja** oceniła gotowość cyfrową instytucji szkolnictwa wyższego.
- **Słowenia** ulepszyła system badań naukowych i innowacji, wprowadzając nowy model zarządzania, który zachęca odpowiednie administracje odpowiedzialne za strategie polityczne w zakresie badań naukowych i innowacji do współpracy w celu lepszego dostosowania ich planów.
- **Cypr** zwiększył zdolności biura kompetencji w zakresie łączności szerokopasmowej przy Wiceministerstwie ds. Badań Naukowych, Innowacji i Polityki Cyfrowej oraz stworzył program bonów i specyfikacje techniczne dotyczące przetargów na inwestycje.

V. Energia

Wsparcie DG REFORM dla państw członkowskich **zwiększa ich zdolność do przeprowadzenia reform energetycznych**. Obejmuje ono wiele różnych obszarów polityki, od pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych po sprawiedliwą transformację i efektywność energetyczną.

SKUPIENIE SIĘ NA INICJATYWACH PRZEWODNICH

W 2023 r. DG REFORM zaangażowała się w **trzy inicjatywy przewodnie** dotyczące jednolitego rynku i konkurencyjności:

- Sześć państw członkowskich (CY, SK, FI, NL, LT i IE) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. dotyczącej przyspieszenia wydawania zezwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej](#). DG REFORM pracowała nad stworzeniem jaśniejszych, szybszych i bardziej przejrzystych procedur ubiegania się o zezwolenia na projekty dotyczące energii odnawialnej i udzielania tych zezwoleń, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem i przyszłymi inicjatywami UE.
- Pięć państw członkowskich (IT, SE, HR, HU i SK) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r. mającej na celu pomoc we wdrażaniu sprawiedliwej transformacji](#). DG REFORM pomogła państwom członkowskim sprostać konkretnym wyzwaniom w regionach i sektorach dotkniętych transformacją.
- Osiem państw członkowskich (BE, CY, EE, HU, IE, LT, MT i SK) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r. dotyczącej fali renowacji](#). DG REFORM pomogła państwom członkowskim usunąć niektóre z największych barier dla renowacji budynków.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia **23 państwom członkowskim** (AT, BE, BG, CZ, DK, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES i SE), w tym w ramach inicjatyw przewodnich Instrumentu Wsparcia Technicznego, w celu przyspieszenia wydawania zezwoleń na projekty dotyczące energii odnawialnej; zapewnienia pomocy we wdrażaniu sprawiedliwej transformacji oraz wspomoczenia inicjatywy „Fala renowacji”.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono konkretne przykłady reform i budowania zdolności w zakresie jednolitego rynku i konkurencyjności w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- W bezpośrednim następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie **17 państw członkowskich** (BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, PL, PT, RO, SI i SK) otrzymało w ramach Instrumentu wsparcie w określaniu reform i inwestycji w celu zmniejszenia zależności od importu paliw kopalnych z Rosji oraz wdrożenia planu REPowerEU.
- **Słowenia** przyjęła ustawę dotyczącą produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
- **Rumunia** zatwierdziła strategię i plan działania w zakresie technologii wodorowych do 2030 r.
- **Rumunia** przedłożyła do konsultacji publicznych projekt strategii długoterminowej dotyczącej redukcji emisji gazów cieplarnianych.
- **Litwa** uchwaliła ustawę o podatku akcyzowym, która nakłada podatek od emisji CO₂ na paliwa zanieczyszczające środowisko.

VI. Obieg zamknięty

Wsparcie DG REFORM dla państw członkowskich **zwiększa ich zdolność do przeprowadzania reform mających na celu przejście na bardziej konkurencyjną gospodarkę o obiegu zamkniętym**. Wsparcie obejmuje między innymi gospodarowanie odpadami i surowce krytyczne.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia **11 państwom członkowskim** (AT, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, PT, RO i SE), w tym w ramach inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego, w celu: (i) opracowania krajowych **strategii**, planów działania i mechanizmów monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym; (ii) stworzenia bazy wiedzy na potrzeby transformacji **MŚP**; (iii) wprowadzenia przepisów dotyczących gospodarowania **odpadami**; (iv) stworzenia zbioru danych i narzędzia planowania przepływów i zapasów **surowców** oraz (v) poprawy obiegu zamkniętego w **górnictwie**.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono **konkretne przykłady reform i budowania zdolności** w zakresie obiegu zamkniętego w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- **Rumunia** przyjęła strategię, plan działania i odpowiedni plan monitorowania dotyczące gospodarki o obiegu zamkniętym. Ponadto przyjęła nowe prawo wtórne dotyczące obliczania stawek za odpady, aby zachęcić do działań, które sprzyjają obiegowi zamkniętemu.
- **Hiszpania** dostarczyła gminom materiały komunikacyjne i narzędzia służące budowaniu zdolności, aby poprawić obieg zamknięty w gospodarowaniu odpadami.

VII. Cyfryzacja

Wsparcie DG REFORM pomaga państwom członkowskim w transformacji cyfrowej, dzięki czemu mogą dostosować się do priorytetu Komisji, jakim jest **Europa na miarę ery cyfrowej**, oraz realizować cele **cyfrowej dekady**. Cyfryzacja administracji publicznej ma zasadnicze znaczenie dla obywateli i przedsiębiorstw, aby przygotować grunt pod konkurencyjną gospodarkę UE. Wsparcie obejmuje **wiele różnych obszarów polityki**, od interoperacyjności, sztucznej inteligencji (AI) i reinżynierii procesów biznesowych oraz podejmowania świadomych decyzji w oparciu o dane po umiejętności cyfrowe.

SKUPIENIE SIĘ NA INICJATYWACH PRZEWODNICH

W 2023 r. DG REFORM zaangażowała się w **dwie inicjatywy przewodnie** dotyczące transformacji cyfrowej:

- **Dziewięć państw członkowskich** (DK, IT, EL, LV, PT, SK, CY, IE i NL) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatyw przewodnich Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2022 r. dotyczących rozwoju odpornych, innowacyjnych i ukierunkowanych na człowieka](#)

[usług administracji cyfrowej](#). Projekty pomagają w opracowaniu strategii i planów działania, które przyczynią się do osiągnięcia transformacji cyfrowej sektora publicznego UE.

- Cztery państwa członkowskie (PT, ES, DK i RO) otrzymały wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. dotyczącej transformacji cyfrowej regionalnych i lokalnych administracji publicznych](#). Na przykład Dania otrzymała wsparcie w zakresie opracowywania narzędzi oceny ryzyka w realizowanych przez organy lokalne, regionalne i krajowe projektach dotyczących sztucznej inteligencji. Wiąże się to z utworzeniem repozytorium istniejących przypadków użycia sztucznej inteligencji w duńskiej administracji z myślą o zwiększeniu możliwości ponownego użycia na szczeblu krajowym i w kontekście europejskim.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia wszystkim państwom członkowskim, w tym w ramach inicjatyw przewodnich Instrumentu Wsparcia Technicznego, tak aby państwa członkowskie mogły poczynić postępy w cyfryzacji i usprawnić świadczenie usług cyfrowych, zarządzanie danymi, wykorzystanie sztucznej inteligencji, a także zapewnić interoperacyjność systemów.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono konkretne przykłady reform i budowania zdolności w zakresie cyfryzacji w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- **Słowacja** przyjęła kompleksowe podejście do poprawy cyfrowych usług administracji publicznej, integrując sztuczną inteligencję i ramy eIDAS na potrzeby identyfikacji elektronicznej. Przyjęła strategię w zakresie zarządzania danymi, przepisów dostosowanych do wymagań cyfrowych i struktury instytucjonalnej, obejmujące kwestie zasobów ludzkich i technologii, bezpieczeństwa i skutków finansowych w odniesieniu do zarówno unijnych, jak i krajowych przepisów cyfrowych.
- **Finlandia** zoptymalizowała wysiłki na rzecz cyfryzacji sądownictwa i poprawy skuteczności operacyjnej, wdrażając strategię zarządzania ICT.
- **Włochy** wprowadziły nową strukturę organizacyjną i dostosowały procesy biznesowe w Ministerstwie Gospodarki i Finansów przy pomocy kompleksowych środków wsparcia, w których położono nacisk na zarządzanie zmianą oraz zmianę kultury działania.
- **Portugalia** opracowała, przy udziale ponad 400 zainteresowanych stron, krajową strategię na rzecz inteligentnych miast w ramach krajowego „planu działania w zakresie transformacji cyfrowej”.

VIII. Edukacja i umiejętności

Wsparcie udzielone przez DG REFORM państwom członkowskim przyczyniło się do wzmocnienia ich **polityki w zakresie edukacji, umiejętności i przyciągania talentów** w celu zapewnienia wysoko wykwalifikowanej siły roboczej. Zwiększyło zdolność państw członkowskich do opracowywania i wdrażania reform w celu stworzenia podstawy dla rozwoju umiejętności sprzyjających włączeniu społecznemu od najmłodszych lat oraz zapewnienia możliwości systematycznego podnoszenia i zmiany kwalifikacji, w tym dla grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Dodatkowe reformy miały również na celu przyciąganie talentów spoza UE.

SKUPIENIE SIĘ NA INICJATYWACH PRZEWODNICH

W 2023 r. DG REFORM uruchomiła **dwie inicjatywy przewodnie** dotyczące edukacji i umiejętności:

- 10 państw członkowskich (AT, CY, CZ, ES, FI, IE, LV, PL, PT i SI) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. „Youth FIRST”](#) [„Młodzież na pierwszym miejscu”] na rzecz reform, które poprawiają wyniki edukacyjne, zdrowotne i społeczne dzieci i młodzieży. Wsparcie obejmuje obszary kluczowe dla przyszłej europejskiej siły roboczej, takie jak dostęp do włączającej edukacji wysokiej jakości oraz pomoc w podnoszeniu i zmianie kwalifikacji.
- Siedem państw członkowskich (BE, CY, DK, ES, MT, NL i SE) otrzymało wsparcie w ramach [inicjatywy przewodniej Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. pt. „Migrant integration and talent attraction”](#) [„Integracja migrantów i przyciąganie talentów”] ukierunkowanej na państwa członkowskie pragnące uzyskać korzyści społeczne i gospodarcze, które wynikają ze **zwiększonej integracji, uczestnictwa w rynku pracy i mobilności pracowników z państw trzecich w kontekście pogłębiania się niedoborów wykwalifikowanej siły roboczej i rosnącej globalnej rywalizacji o talenty**,

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia wszystkim **27 państwom członkowskim** za pośrednictwem indywidualnych, wielokrajowych i przewodnich projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, aby poprawić jakość edukacji szkolnej, kształcenia i szkolenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, kształcenia dorosłych, a także systemów zmiany i podnoszenia kwalifikacji. Wsparcie to ma na celu zapewnienie kadry nauczycielskiej wysokiej jakości, zatrzymanie i przyciągnięcie wykwalifikowanych pracowników spoza UE, przyspieszenie uznawania umiejętności i kwalifikacji uzyskanych za granicą oraz ułatwienie dostępu do wysokiej jakości wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, aby rodzice mogli pracować poza domem.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono **konkretne przykłady reform i budowania zdolności** w celu zwiększenia konkurencyjności przez inwestowanie w edukację i umiejętności w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- **Francja** wdrożyła nową generację kampusów doskonałości w kształceniu i szkoleniu zawodowym, koncentrując się na poprawie przydatności na rynku pracy, a także wykorzystując wytyczne opracowane w ramach projektu Instrumentu Wsparcia Technicznego.
- **W Belgii** rząd Walonii nawiązał partnerstwa na rzecz podnoszenia kwalifikacji między organizatorami szkoleń dorosłych, aby opracować wspólne kursy szkoleniowe i porozumienia o współpracy.
- **Malta** zaktualizowała ramy zapewniania jakości w szkołach, wykorzystując zmieniony zbiór norm, który łączy ocenę własną szkół z kontrolą zewnętrzną.
- **Estonia** zintegrowała systemy kształcenia formalnego i uczenia się pozaformalnego (w tym działania na rzecz młodzieży), aby umożliwić młodym ludziom rozwijanie umiejętności dzięki bardziej elastycznym ścieżkom kształcenia.
- **Hiszpania** rozpoczęła opracowywanie strategii na rzecz ułatwienia integracji na rynku pracy i przyciągania osób z innych krajów, również z wykorzystaniem platformy cyfrowej.

IX. Handel i otwarta strategiczna autonomia

Wsparcie DG REFORM dla państw członkowskich zwiększa ich zdolność do przeprowadzania reform **na rzecz handlu i otwartej strategicznej autonomii**. Wsparcie w tym obszarze obejmuje opracowanie strategii, polityk i narzędzi ułatwiających inwestycje zagraniczne, zmniejszających zależności, promujących konkurencję oraz zwiększających bezpieczeństwo gospodarcze i odporność.

W 2023 r. DG REFORM udzieliła wsparcia **ośmiu państwom członkowskim** (EL, ES, FI, LV, PL, PT, RO i SE), tak aby mogły one rozwijać i zwiększać odporność swoich ekosystemów przemysłowych, łagodzić zależności od podstawowych zasobów i promować bardziej odporne łańcuchy dostaw.

OSIĄGNIĘCIA

Poniżej przedstawiono konkretne przykłady **reform i budowania zdolności** w zakresie handlu i strategicznej autonomii w 2023 r. w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego:

- **Hiszpania** utworzyła stałą grupę roboczą ds. kryzysu dostaw strategicznych w systemie bezpieczeństwa narodowego.
- **Chorwacja** rozwinęła strategiczne ramy promowania i ułatwiania zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

Ogólnie rzecz biorąc, w 2023 r. DG REFORM skutecznie wspierała państwa członkowskie w kluczowych reformach i budowaniu zdolności w zakresie konkurencyjności. W przyszłości państwa członkowskie będą jednak wciąż stawiać czoła poważnym wyzwaniom związanym z budową bardziej konkurencyjnej i odpornej bazy gospodarczej, która będzie dostosowana do wymogów transformacji ekologicznej oraz transformacji cyfrowej.

PODSUMOWANIE

W 2023 r. DG REFORM zintensyfikowała działania komunikacyjne, aby uświadomić organom krajowym możliwości dostępne w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego i jeszcze bardziej zwiększyć rozliczalność wsparcia udzielanego jego za pośrednictwem. Dzięki temu złożono 530 wysokiej jakości wniosków o wsparcie w cyklu 2023, co spowodowało, że ponownie przekroczono możliwości programu i świadczyło o zainteresowaniu organów krajowych możliwościami oferowanymi przez Instrument.

W wyniku procesu oceny i wyboru wytypowano **231 wniosków na kwotę 119,7 mln EUR przesłanych w odpowiedzi na ogólne zaproszenie do składania wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r.**, a następnie opracowano **151 projektów** wspierających **326 nowatorskich reform** we wszystkich państwach członkowskich. 30 % z 231 wybranych wniosków dotyczyło transformacji cyfrowej, a 35 % – Europejskiego Zielonego Ładu. 66 % ze 151 projektów Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. jest ponadto bezpośrednio lub pośrednio związanych z krajowymi planami odbudowy i zwiększania odporności.

Rosnąca gwałtownie liczba projektów wielokrajowych w ciągu ostatnich trzech lat jest wskaźnikiem zdolności Instrumentu Wsparcia Technicznego do wnoszenia większej unijnej wartości dodanej oraz do ułatwiania wymiany dobrych praktyk i możliwości wzajemnego uczenia się między administracjami krajowymi. W Instrumencie Wsparcia Technicznego na 2023 r. odnotowano również **duże zainteresowanie projektami przewodnimi w ramach Instrumentu** w porównaniu z 2022 r., kiedy to po raz pierwszy wprowadzono tę koncepcję.

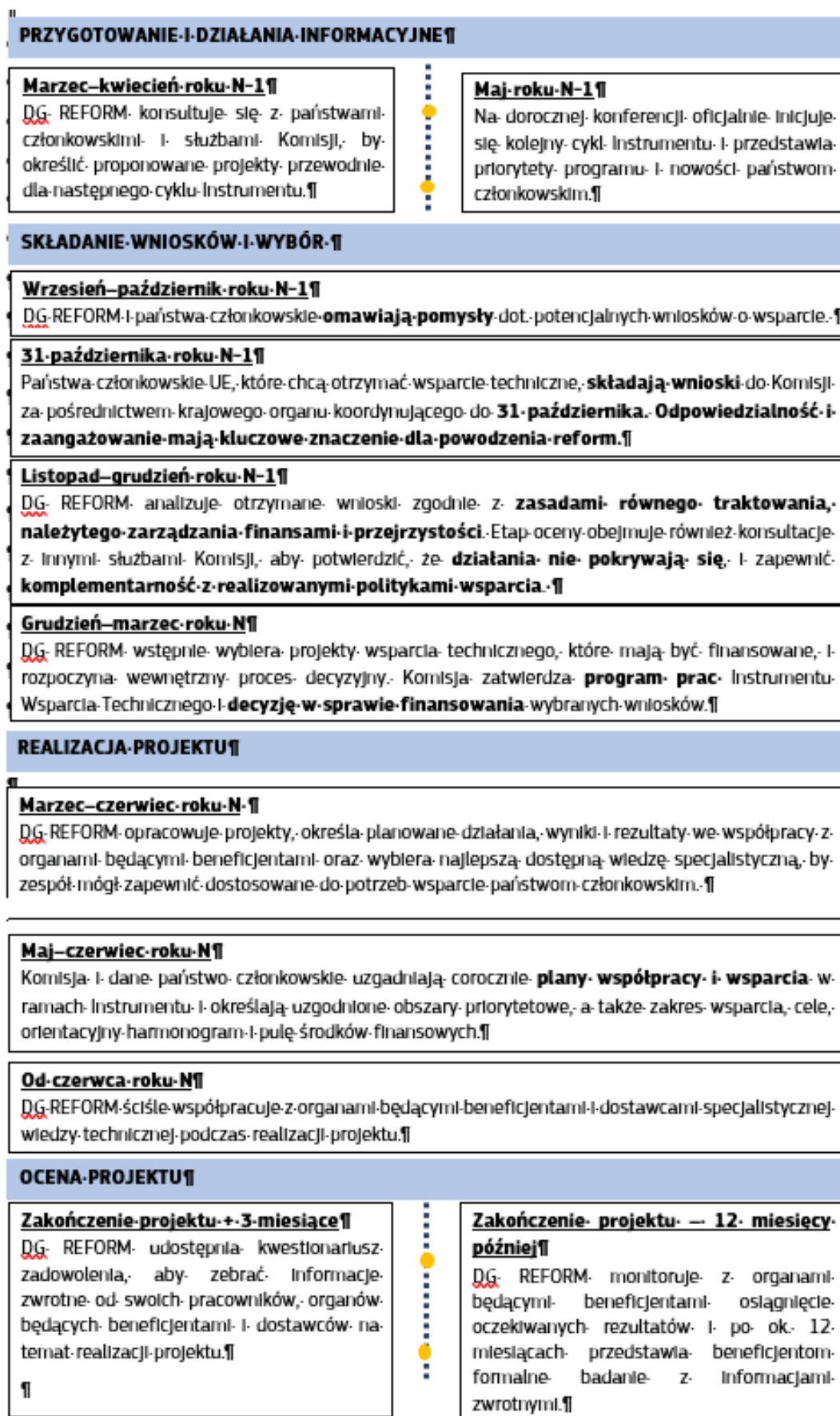
DG REFORM wspierała państwa członkowskie we wdrażaniu projektów w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, w tym projektów z poprzednich cykli, dbając o ich powodzenie oraz zgodność wyników z celami państw członkowskich. Projekty obejmowały wiele różnych obszarów polityki, zgodnie z wnioskami organów krajowych. Jednym z obszarów, na które zwrócono uwagę w niniejszym sprawozdaniu, była **konkurencyjność**, w odniesieniu do której wszystkie 27 państw członkowskich otrzymało wsparcie, począwszy od wsparcia na rzecz funkcjonującego jednolitego rynku po inwestycje publiczne i infrastrukturę, cyfryzację oraz edukację i umiejętności.

Przyjęcie w październiku 2023 r. komunikatu w sprawie usprawnienia europejskiej przestrzeni administracyjnej (**ComPAct**), w którym zaproponowano konkretne działania, aby pomóc administracjom publicznym zaspokoić potrzeby obywateli i przedsiębiorstw w całej Europie, uwypukliło rolę, jaką Instrument Wsparcia Technicznego może odegrać we wspieraniu administracji krajowych w budowaniu zdolności w zakresie opracowywania i wdrażania reform oraz wymiany najlepszych praktyk, w szczególności za pośrednictwem **PACE** – projektu przewodniego w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego.

Na podstawie informacji zwrotnych otrzymanych od organów będących beneficjentami na poziomie projektu oraz od organów koordynujących na szczeblu krajowym **państwa**

członkowskie doceniały wsparcie zapewniane w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego, w szczególności aktywną rolę, jaką mogą odegrać w opracowywaniu i wdrażaniu projektów, oraz skuteczną komunikację ze strony DG REFORM.

Załącznik 1 – Roczny cykl Instrumentu Wsparcia Technicznego

Załącznik 2 – Ogólne zaproszenie do składania wniosków w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego na 2023 r. – wnioski według państw członkowskich

Państwo	Przedłożono	Wycofano	Nie wybrano	Wybrano
Austria	11		5	6
Belgia	22	1	11	10
Bułgaria	16		8	8
Chorwacja	15		5	10
Cypr	23		13	10
Czechy	20		11	9
Dania	5		2	3
Estonia	11		4	7
Finlandia	18		10	8
Francja	21	3	7	11
Niemcy	18		7	11
Grecja	43		27	16
Węgry	16		12	4
Irlandia	19		10	9
Włochy	25		13	12
Łotwa	31		20	11
Litwa	10		5	5
Luksemburg	3		2	1
Malta	22		14	8
Niderlandy	10		4	6
Polska	26		18	8
Portugalia	45		33	12
Rumunia	33	3	20	10
Słowacja	20		10	10
Słowenia	15		5	10
Hiszpania	22		10	12
Szwecja	10		6	4
Suma całkowita	530	7	292	231